

**Podsumowanie wraz z
uzasadnieniem
Strategicznej oceny
oddziaływania na środowisko
Strategii Rozwoju
ponadlokalnego Obszaru
Funkcjonalnego Miasta Gniezna
do roku 2030**

WYKONAWCA:

EKOSTANDARD

Pracownia Analiz Środowiskowych

ul. Wiązowa 1B/2, 62-002 Suchy Las

Adres do korespondencji:

Ul. Szafirowa 4/6, 62-002 Suchy Las

www.ekostandard.pl

email: ekostandard@ekostandard.pl

tel. 505 006 914, 739 199 781

AUTORZY OPRACOWANIA:

Robert Siudak

Maria Czajka

1. Wstęp

Podstawę prawną do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w prawodawstwie polskim stanowi art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 ze zm.) dokonującej w zakresie swojej regulacji wdrożenia następujących dyrektyw Wspólnot Europejskich:

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (Dz. U. UE. L. z 2012 r. Nr 26, str. 1 z późn. zm.),
- Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. U. UE. L. z 2001 r. Nr 197, str. 30),
- Dyrektywa 2003/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. przewidująca udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniająca w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywę Rady 85/337/EWG i 96/61/WE (Dz. U. UE. L. z 2003 r. Nr 156, str. 17 z późn. zm.),
- Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. UE. L. z 1992 r. Nr 206, str. 7 z późn. zm.),
- Dyrektywa 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylająca dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. U. UE. L. z 2003 r. Nr 41, str. 26),

Poza ww. aktami prawnymi, postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko regulują dodatkowo m.in.:

- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54 ze zm.),
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 ze zm.).

Art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 ze zm.) określa zakres podsumowania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z wymogami art. 42 oraz art. 55 ust. 3 wymienionej wyżej ustawy niniejszy dokument składa się z:

- uzasadnienia, które zawiera informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu,

- podsumowania zawierającego podstawy wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:
- ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko;
- opinie właściwych organów;
- zgłoszone uwagi i wnioski;
- wyniki transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone;
- propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

2. Uzasadnienie

W oparciu o art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w ramach zapewnienia możliwości udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko projektu dokumentu pn. „Strategia Rozwoju ponadlokalnego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Gniezna do roku 2030” przeprowadzono konsultacje prognozy oddziaływania na środowisko niniejszego projektu Strategii.

Konsultacje przeprowadzone zostały w terminie od 16 lutego 2024r. do 11 marca 2024r. Uwagi i wnioski dotyczące konsultowanego dokumentu można było składać za pomocą środków komunikacji elektronicznej na adres: info@zit-gniezno.eu. Informacje o prowadzonych konsultacjach zamieszczono na stronie internetowej Stowarzyszenia ZIT Gniezno (<https://zit-gniezno.eu/>) oraz na stronach internetowych Gmin należących do Stowarzyszenia tj.:

- Miasto Gniezno (<https://www.gniezno.eu/>)
- Gmina Czarniejewo (<https://www.czarniejewo.pl/asp/Start>)
- Gmina Gniezno (<https://www.urzadgminy.gniezno.pl/>)
- Gmina Kiszewo (<https://kiszewo.pl/>)
- Gmina Klecko (<https://klecko.pl/>)
- Gmina Łubowo (<https://www.lubowo.pl/>)
- Gmina Mieleszyn (<https://mieleszyn.pl/>)
- Gmina Niechanowo (<https://niechanowo.pl/>)
- Gmina Trzemeszno (<https://trzemeszno.pl/>)
- Gmina Witkowo (<https://www.witkowo.pl/>)

Do „Strategii Rozwoju ponadlokalnego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Gniezna do roku 2030” nie wniesiono żadnych uwag, opinii lub propozycji ze strony społeczeństwa.

3. Podsumowanie

Strategia Rozwoju ponadlokalnego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Gniezna do roku 2030 r. przygotowana została w oparciu o założenia zawarte w ustawie Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 54);

Ponadto podczas opracowywania niniejszej Strategii Rozwoju uwzględniono założenia zawarte w wojewódzkich i powiatowych dokumentach strategicznych, programowych i istniejących planach rozwoju.

Realizacja założeń Strategii ma na celu zintegrowanie polityki środowiskowej, gospodarczej, przestrzennej, społeczno-kulturowej i stworzenie warunków dla wielopłaszczyznowych działań służących wykorzystaniu unikalnych lokalnych potencjałów, dla poprawy warunków życia i jakości usług publicznych na terenie Stowarzyszenia ZIT Gniezno.

Dokument zakłada wykorzystanie potencjału zasobu regionalnego. Strategia pełni istotne funkcje koordynacyjne, finansowe, informacyjne, edukacyjne i marketingowe. Dokument określa obszary wymagające interwencji publicznej oraz ich zakres, formułuje zasady i warunki wspierania działań prorozwojowych.

Aby osiągnąć wyznaczony nadrzędny cel, w opracowaniu zawarto diagnozę stanu środowiska naturalnego na terenie Partnerstwa ZIT Gniezno, główne problemy oraz sposoby ich rozwiązania łącznie z harmonogramem działań i źródłami ich finansowania.

Przeprowadzając analizę potencjalnego oddziaływania Strategii na środowisko przyrodnicze odniesiono się do poszczególnych zadań zaproponowanych w dokumencie. W stosunku do każdego przedsięwzięcia zaplanowanego w ramach Strategii Rozwoju ponadlokalnego obszaru funkcjonalnego Miasta Gniezna do roku 2030 przeanalizowano potencjalne oddziaływanie na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego (wody, powietrze, klimat, klimat akustyczny, powierzchnię ziemi, rośliny i zwierzęta, różnorodność biologiczną, zasoby naturalne, krajobraz). Rozważono także potencjalne oddziaływanie na zdrowie ludzi, obiekty zabytkowe oraz dobra materialne.

Wdrożenie Strategii nie przyczyni się do powstania nowych zagrożeń lub uciążliwości dla środowiska, a prawidłowa realizacja Strategii przyniesie korzystny wpływ na środowisko oraz mieszkańców obszaru. Realizacja ww. projektu nie spowoduje ingerencji i przekształceń w środowisku naturalnym o wysokich walorach przyrodniczych, nie wpłynie negatywnie na obszary chronione, cenne przyrodniczo.

Zadaniem prognoz, wykonywanych na najwcześniejszym etapie planowania i podejmowania decyzji, jest przede wszystkim zidentyfikowanie możliwości wystąpienia oddziaływań na środowisko oraz określenie ich przybliżonej siły i kierunku po to, by umożliwić skorygowanie celów i założeń rozpatrywanego dokumentu, aby jego potencjalne oddziaływania negatywne (zwłaszcza te najsilniejsze) mogły ulec zmniejszeniu, a oddziaływania pozytywne (zwłaszcza te najsłabsze) zwiększeniu.

Negatywne oddziaływanie na środowisko przyrodnicze przedsięwzięć zawartych w Strategii ograniczać się będzie w większości przypadków jedynie do etapu realizacji inwestycji (etapu

prac budowlanych związanych z planowaną inwestycją), który wiąże się zazwyczaj z podwyższoną emisją hałasu, emisją spalin z maszyn budowlanych czy też zwiększoną emisją pyłów. Negatywne oddziaływania na środowisko przyrodnicze związane z etapem realizacji inwestycji są oddziaływaniami krótkotrwałymi, odwracalnymi, o bardzo lokalnym charakterze. Na etapie eksploatacji oddziaływania negatywne na środowisko będą znikome, prawdopodobnie mniejsze w stosunku do stanu obecnego.

Oddziaływania skumulowane będą związane z jednoczesną realizacją kilku zadań w tym samym czasie, na sąsiadujących terenach (akumulacja wpływów w czasie i przestrzeni). Związane będą z okresowym zwiększeniem hałasu i zanieczyszczenia powietrza związanego z etapem prac budowlanych. Należy jednak podkreślić, że natężenie i zakres przewidywanych oddziaływań skumulowanych będzie niewielkie. Będą to oddziaływania krótkoterminowe, ograniczone do czasu trwania prac budowlanych.

Nie zidentyfikowano oddziaływań skumulowanych wynikających z realizacji innych strategii lub planów na tym terenie, w tym samym czasie.

Oddziaływania wtórne zachodzącą najczęściej w sytuacji wzrostu jednej emisji, powstającej w związku z ograniczeniem innej. Określenie wtórnych oddziaływań w makroskalowych prognozach, sporządzanych na potrzeby dokumentów strategicznych, biorąc pod uwagę ich zasięg oraz stopień ogólności, jest albo w ogóle niemożliwe, albo obciążone zbyt dużą niepewnością, jak również niecelowe na tak wczesnym etapie planowania.

Prognoza proponuje szereg działań minimalizujących potencjalnie negatywne skutki realizacji Strategii. Są to działania organizacyjne i techniczne, których realizacja może zminimalizować potencjalnie negatywne oddziaływania na środowisko poszczególnych inwestycji.

Strategia Rozwoju ponadlokalnego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Gniezna do 2030 roku została sporządzona w układzie jednowariantowym. Dokument nie zawiera propozycji zadań alternatywnych dla realizacji celów Strategii. Sytuacja ta wynika z makroskalowego charakteru opracowania. W związku z tym brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych zadań.

Wobec powyższego przyjęto, że dalszy rozwój Partnerstwa ZIT Gniezno może przebiegać w dwóch scenariuszach tj. realizacji oraz odstąpienia od realizacji Strategii. Wariant polegający na zaniechaniu realizacji Strategii to tzw. wariant 0. Wariant 0 nie oznacza, że nic się nie zmieni, ponieważ brak realizacji inwestycji może także powodować negatywne konsekwencje środowiskowe.

3.1 Opinie właściwych organów

Zgodnie z art. 54. ust. 1, w związku z art. 57 ust. 1 pkt 2 i art. 58 ust. 1 pkt 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, projekty strategii rozwoju wraz z prognozą oddziaływania na środowisko opiniowane są przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska i wojewódzkiego inspektora sanitarnego. Niniejsza prognoza oddziaływania Strategii Rozwoju podlega opiniowaniu przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu.

W prognozie oddziaływania na środowisko uwzględnia się także informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już dokumentów powiązanych z projektem dokumentu będącego przedmiotem postępowania (art. 52 ust. 1 i ust. 2 ustawy ooś). Sporządzenie prognozy powinno odpowiadać wymaganiom formalnym zawartym w art. 74a ustawy ooś.

Stowarzyszenie ZIT Gniezno, pismem z dnia 19.09.2023 r. (znak: WOO-III.410.830.2023.MM.1) zwrócił się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu o ustosunkowanie się do sprawy dotyczącej przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu „Strategii rozwoju ponadlokalnego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Gniezna do roku 2030”.

Stowarzyszenie ZIT Gniezno, pismem z dnia 19.09.2023 r. (znak: DN-NS.9011.1048.2023) zwróciło się także do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w sprawie uzgodnienia możliwości odstąpienia od procedury przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla „Strategii rozwoju ponadlokalnego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Gniezna do roku 2030”.

Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny, pismem z dnia 18.10.2023 r. poinformował o odstąpieniu od zajęcia stanowiska w przedmiotowej sprawie.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem z dnia 20.10.2023 r. odmówił uzgodnienia odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektowanego dokumentu w myśl art. 48 ust. 3 ustawy ooś. W związku z niniejszym uzgodnił zakres i stopień szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu Strategii Rozwoju ponadlokalnego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Gniezna do roku 2030.

Prezes Zarządu Stowarzyszenia ZIT Gniezno, reprezentowany przez Pana Roberta Siudaka, pismem z dnia 16.02.2024 r. zwrócił się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz Wielkopolskiego Państwowego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu o zaopiniowanie projektu Strategii Rozwoju ponadlokalnego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Gniezna do roku 2030 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu w toku postępowania przeanalizował zgodność ustaleń projektu dokumentu z przepisami z zakresu ochrony środowiska oraz czy prognoza oddziaływania na środowisko zawiera informacje wymienione w art. 51 ust. 2

ustawy ooś. Na podstawie zgromadzonych materiałów Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu zaopiniował ww. projekt dokumentu wraz z prognozą, z następującymi uwagami (tabela 1).

Wielkopolski Państwowy Inspektor Sanitarny pismem z dnia 13.08.2024 r. pozytywnie zaopiniował projekt „Strategii Rozwoju ponadlokalnego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Gniezna do roku 2030”.

Tabela 1. Uwagi wniesione przez Regionalnego Dyrektora Środowiska oraz sposób ich uwzględnienia.

L.p.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia
1.	W rozdziale 7.1 prognozy zatytułowanym „Przewidywane znaczące oddziaływanie na środowisko” zawarto „Ocenę wpływu na środowisko realizacji proponowanych celów szczegółowych i operacyjnych Strategii Rozwoju ponadlokalnego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Gniezna do roku 2030” (tabela 22) na poszczególne komponenty środowiska. Wyniki analizy przedstawiono używając symboli: „(0) – brak zauważalnego oddziaływania w zakresie analizowanego przedsięwzięcia”, „(+) – potencjalnie pozytywne oddziaływanie”, „(-/+) – realizacja zadania może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływanie” (przy czym w tabeli 22 wskazano symbol: „+/-”), „(-) – potencjalnie negatywne oddziaływanie”. W prognozie nie zawarto uzasadnienia otrzymanych wyników. W rozdziale 7.2 prognozy zatytułowanym „Oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska, w tym na zdrowie ludzi, zabytki i dobra materialne” brak powiązania z poszczególnymi zadaniami wymienionymi w tabeli 22. Np. w rozdziale 7.2.1 na str. 120 prognozy wskazano, że „budowa obwodnic i nowych rozwiązań komunikacyjnych spowodują upłynnienie ruchu samochodowego, a w efekcie pozytywny wpływ na stan klimatu akustycznego”. Nie określono w ogóle wpływu budowy obwodnic na ludzi, a na str. 124 prognozy stwierdzono, że „żadne z zaproponowanych zadań do realizacji nie będzie w sposób negatywny wpływać na ludzi - ich samopoczucie i stan zdrowia. Ewentualną uciążliwość mogą być okresowe prace remontowo-budowlane w obrębie konkretnych inwestycji”. Natomiast z analizy zawartej w tabeli 22 na str. 89 i 92 wynika, że w przypadku zadań: „Budowa obwodnicy Kłecka”, „Współpraca przy budowie/przebudowie dróg wojewódzkich, w tym w szczególności: obwodnica Witkowa (od Małachowa-Złych Miejsz do Mąkownicy z uwzględnieniem węzła prowadzącego do OW w Skorzęcinie, obwodnica miejscowości Mielżyn)” przewiduje się „zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływanie” na ludzi i klimat akustyczny, a negatywne oddziaływania m.in. na powietrze. Nie odniesiono się do oddziaływania na środowisko inwestycji związanych z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii innych niż panele fotowoltaiczne, mogące być skutkiem realizacji zadania pt. „Inwestycje związane z odnawialnymi źródłami energii służące zapewnieniu samodzielności energetycznej gminy Kłecko, w szczególności z wykorzystaniem energii wiatru, energii słonecznej, energii geotermalnej, biomasy”. Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. e ustawy o oś prognoza określa, analizuje i ocenia przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na	Uwaga została uwzględniona poprzez ujednolicenie symboli określających oddziaływanie realizacji poszczególnych zadań na środowisko. Zawarto także uzasadnienie otrzymanych wyników. Sprawdzone powiązania opisywanych zadań w rozdziale 7.2 w odniesieniu do tabeli 22. Wskazuje się, że symbol +/- oznacza występowanie negatywnego oddziaływania tylko na etapie realizacji planowanych inwestycji. Ponadto odniesiono się do oddziaływania na środowisko inwestycji związanych z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii innych niż panele fotowoltaiczne. Analizując i oceniając przewidywane znaczące oddziaływania, w szczególności na obszary chronione, odniesiono się także do obszarów znajdujących się w bliskim sąsiedztwie planowanych inwestycji dla których możliwe jest określenie dokładnej lokalizacji.

	środowisko, a w szczególności na różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy. Analiza potencjalnych oddziaływań, które mogą być skutkiem realizacji wszystkich ustaleń projektu dokumentu powinna być przedstawiona w formie opisowej wraz z merytorycznym uzasadnieniem i odpowiednimi wnioskami wynikającymi z tej analizy. Również w przypadku stwierdzenia braku znaczących oddziaływań na wybrane komponenty środowiska prognoza winna zawierać taką informację wraz z odpowiednim uzasadnieniem. Określając, analizując i oceniając przewidywane znaczące oddziaływania, mogące być skutkiem realizacji ustaleń projektu Strategii, proszę odnieść się zarówno do obszaru objętego opracowaniem, jak i do terenów znajdujących się w sąsiedztwie. W przypadku stwierdzenia negatywnych oddziaływań na ww. komponenty środowiska, zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 3 lit. a ustawy ooś, w prognozie proszę przedstawić rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie tych oddziaływań.	
2.	W prognozie wielokrotnie odniesiono się do „oceny wpływu konkretnego przedsięwzięcia (...) na etapie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko”. Wskazano, że dopiero „prawidłowo przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko skutecznie wskazuje możliwości eliminacji potencjalnych negatywnych oddziaływań”. W rozdziale 7.2.1 na str. 120 prognozy napisano m.in., że „realizacja inwestycji w zakresie infrastruktury drogowej dla inwestycji znacząco oddziałujących i mogąco potencjalnie oddziaływać na środowisko zostanie poprzedzona procedurą oddziaływania na środowisko, w ramach której zostaną przeprowadzone obliczenia prognozowanej emisji hałasu, a decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach będzie określać warunki korzystania ze środowiska uwzględniając obowiązujące normy. Zakłada się, że oddziaływanie budowanych dróg ograniczać się będzie do uciążliwości w granicach władania poszczególnych inwestycji i nie będzie przekraczać dopuszczalnych norm określonych ww. rozporządzeniem”. Informuję, że przeniesienie oceny oddziaływania zaplanowanych w projekcie Strategii inwestycji na etap decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach może skutkować niemożliwością ich realizacji w częściowym lub pełnym zakresie w przypadku stwierdzenia możliwości znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko. W przypadku braku informacji dotyczących szczegółowych rozwiązań technicznych poszczególnych inwestycji wyznaczonych do realizacji w projekcie Strategii, ocena oddziaływania na środowisko powinna mieć charakter prognostyczny, wskazywać możliwe do wystąpienia oddziaływania, uwzględniając różne warianty realizacji przedsięwzięcia, przede wszystkim najbardziej niekorzystne dla środowiska. Analiza oddziaływania winna przedstawiać typowe dla danego rodzaju przedsięwzięć inwestycyjnych oddziaływania na środowisko i ich potencjalne skutki środowiskowe. Pomocne w takiej sytuacji może być korzystanie z informacji dotyczących inwestycji o podobnym charakterze i skali [R. Bednarek (red.),	Uwaga została uwzględniona. W przypadku braku informacji dotyczących szczegółowych rozwiązań technicznych poszczególnych inwestycji ocena oddziaływania na środowisko ma charakter prognostyczny. Ponadto pozostałe informacje zawarte w uwadze dotyczące m.in. decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zostały przyjęte do wiadomości.

Podsumowanie wraz z uzasadnieniem Strategicznej oceny oddziaływania na środowisko
Strategii Rozwoju ponadlokalnego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Gniezna do roku 2030

	Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko w planowaniu przestrzennym, Poznań 2012, s. 50]. Jednocześnie odnosząc się do zapisów prognozy dotyczących oceny oddziaływania inwestycji polegającej na powierzchniowej eksploatacji kruszyw na środowisko na etapie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach informuję, iż w myśl „Polityki ekologicznej państwa 2030 – strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej”, przyjętej uchwałą Nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r. w sprawie przyjęcia „Polityki ekologicznej państwa 2030 – strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej” (M.P. z 2019 r. poz. 794), procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko poddawane są plany i programy, których realizacja może się wiązać z wystąpieniem znaczących oddziaływań na środowisko, a celem procedury jest jak najwcześniejsza – na etapie planistycznym, przed etapem inwestycyjnym – identyfikacja możliwości wystąpienia takich oddziaływań, aby skutecznie im zapobiegać, a jeżeli to niemożliwe – ograniczać je i minimalizować ich skutki. Ponadto przeprowadzenie oceny w ramach odrębnych postępowań nie wyklucza konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego projektu Strategii.	
3.	Prognoza nie zawiera oceny wpływu realizacji zadań wskazanych w projekcie Strategii na cele ochrony Powidzkiego oraz Lednickiego parku krajobrazowego, rezerwatów przyrody: „Wiązy w Nowym Lesie”, „Bielawy”, „Modrzew Polski w Noskowie” oraz użytku ekologicznego. Prognozę należy uzupełnić w przedmiotowym zakresie.	Uwaga została uwzględniona. W prognozie zawarto ocenę wpływu realizacji zadań na cele ochrony wymienionych obszarów chronionych.
4.	Zgodnie z zapisami prognozy, nie jest możliwe ustalenie lokalizacji wszystkich zaplanowanych zadań, jednak w projekcie Strategii wymienione jest wiele zadań mających być zrealizowanych w konkretnych lokalizacjach (często z podaniem działek geodezyjnych). Prognoza nie zawiera aktualnej oceny stanu środowiska, w tym fauny i flory, dla tych jednoznacznie wskazanych lokalizacji. W związku z powyższym należy uzupełnić prognozę o opis szaty roślinnej i fauny wraz ze wskazaniem, czy w granicach opracowania znajdują się gatunki roślin, grzybów lub zwierząt objęte ochroną gatunkową, wymienione w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409), rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408) oraz rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 2380), a także gatunki z załącznika IV Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. L 206 z 22.7.1992, str. 7) – tzw. Dyrektywy Siedliskowej, oraz gatunki zagrożone wyginięciem (np. znajdujące się na regionalnej czerwonej liście) lub rzadkie.	Uwaga została uwzględniona poprzez ponowną analizę obszarów inwestycji dla których podano dokładną lokalizację. Inwestycje, które realizowane będą w granicach obszarów chronionych zostały opisane w oddzielnym podrozdziale tj. 7.2.6 pt. „Oddziaływania na pozostałe obszary chronione”, a opis fauny i flory wraz z uwzględnieniem gatunków chronionych zawarty jest w podrozdziale 4.4.1 pt. „Formy ochrony przyrody”. Z uwagi na powstanie niniejszych inwestycji w ciągu dróg już istniejących nie przewiduje się potencjalnego negatywnego oddziaływania na środowisko. Ponadto powstanie ścieżek rowerowych na tych obszarach pozytywnie

		wpłyne na zmniejszenie ruchu samochodowego i poprawę jakości powietrza. Stwierdza się, że pozostałe inwestycje, dla których podane zostały dokładne lokalizacje, nie występują w granicach obszarów chronionych. W związku z tym niemożliwe jest określenie występowania gatunków chronionych fauny i flory w ich obszarze oraz nie ma obowiązku przeprowadzenia inwentaryzacji przyrodniczej, szczególnie na etapie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, która ma charakter prognostyczny.
5.	Wymienione w projekcie Strategii zadania inwestycyjne nie zawierają w swoim opisie szczegółowych informacji na temat parametrów technicznych i rozwiązań technologicznych planowanych przedsięwzięć. W takiej sytuacji ocena oddziaływania na środowisko powinna mieć charakter prognostyczny, wskazywać możliwe do wystąpienia oddziaływania, uwzględniać różne warianty realizacji przedsięwzięcia, przede wszystkim najbardziej niekorzystne dla środowiska. Prognoza nie zawiera takiej oceny. W prognozie należy określić wpływ planowanych działań inwestycyjnych wymienionych w projekcie Strategii na stan środowiska – fauny, flory, bioróżnorodności.	Uwaga uwzględniona. Opis przewidywanych oddziaływań na środowisko w wyniku realizacji planowanych inwestycji określony został przy uwzględnieniu wariantów najbardziej niekorzystnych dla środowiska. Określono także wpływ planowanych działań inwestycyjnych na stan środowiska – fauny, flory, bioróżnorodności.
6.	Nawiązując do informacji zawartych w rozdziale 4.2.2 prognozy zatytułowanym „Hałas komunikacyjny” informuję, że Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad (GDDKiA) opracowała strategiczne mapy hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 mln pojazdów rocznie (https://www.gov.pl/web/gddkia/strategiczne-mapy-halasu-2022), m.in. dla odcinków drogi S5 i dk15. Część graficzną „Strategicznym map hałasu 2022”, opracowanych przez GDDKiA została udostępniona poprzez serwis Geoportal jako kompozycję poszczególnych map hałasu. Mając powyższe na uwadze w prognozie proszę określić wpływ istniejących szlaków komunikacyjnych będących źródłem hałasu na klimat akustyczny obszaru objętego opracowaniem. Ponadto prognoza powinna również określać potencjalne zmiany stanu klimatu akustycznego w wyniku realizacji ustaleń projektowanego dokumentu oraz wskazać działania na rzecz poprawy klimatu akustycznego. Jest to tym bardziej uzasadnione, że w rozdziale 11 na str. 177 prognozy jednym ze wskaźników monitoringu, analizowanym raz w roku, jest „uciążliwość hałasu, przede wszystkim komunikacyjnego – mierzona jako liczba mieszkańców narażonych na ponadnormatywne poziomy hałasu”.	Uwaga została uwzględniona poprzez analizę strategicznych map hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 mln pojazdów rocznie dla odcinków dróg S5 i DK15 znajdujących się w granicach Partnerstwa ZIT Gniezno. Odpowiednie zapisy zostały zawarte w prognozie, wskazano także działania na rzecz poprawy klimatu akustycznego.

Podsumowanie wraz z uzasadnieniem Strategicznej oceny oddziaływania na środowisko
Strategii Rozwoju ponadlokalnego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Gniezna do roku 2030

7.	W projekcie Strategii oraz w prognozie proszę odnieść się do zapisów uchwały Nr LI/1000/23 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27.03.2023 r. w sprawie uchwalenia Audytu krajobrazowego województwa wielkopolskiego, opublikowanej na stronie internetowej Samorządu Województwa Wielkopolskiego (https://bip.umwww.pl/279---k_122---k_1---audyt-krajobrazowy-wojewodztwa-wielkopolskiego).	Uwaga została uwzględniona poprzez odniesienie się do zapisów uchwały Nr LI/1000/23 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27.03.2023 r. w sprawie uchwalenia Audytu krajobrazowego województwa wielkopolskiego zarówno w projekcie Strategii jak i prognozie.
8.	Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. d ustawy o oś w prognozie proszę określić, przeanalizować i ocenić cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu Strategii. Przy czym informuję, że przestrzeganie przepisów nie stanowi realizacji celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.	Uwaga została uwzględniona. Prognoza zawierała analizę dokumentów na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym pod kątem realizacji celów określonych w Strategii. Ponadto dopisano dokumenty, które także uznano za istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu.
9.	Zmiany wprowadzone w poszczególnych rozdziałach prognozy proszę uwzględnić w rozdziale 12 prognozy zatytułowanym „Streszczenie w języku niespecjalistycznym”.	Uwaga została uwzględniona poprzez uzupełnienie rozdziału 12 pt. „Streszczenie w języku niespecjalistycznym” o zmiany wprowadzone w poszczególnych rozdziałach.

3.2 Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone.

Postępowanie transgraniczne nie było wymagane i nie zostało przeprowadzone.

Stwierdzono, że w przypadku Strategii Rozwoju ponadlokalnego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Gniezna do roku 2030 nie ma potrzeby przeprowadzania postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, a skutki realizacji założeń Strategii nie będą miały znaczenia transgranicznego.

Organy opiniujące prognozę oddziaływania na środowisko (Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu i Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Poznaniu) nie wniosły w tym zakresie zastrzeżeń.

3.3. Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

Zgodnie z wymogami dyrektyw proponuje się prowadzenie monitoringu efektów realizacji założeń Strategii w zakresie opisanym poniżej.

Celem monitoringu jest opisanie zmian stanu środowiska w wyniku realizacji założeń Strategii Rozwoju ponadlokalnego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Gniezna do roku 2030, sprawdzenie czy założone środki łagodzące przyniosły spodziewany efekt. W tym celu należy wykorzystać funkcjonujący na terenie Partnerstwa ZIT Gniezno system monitoringu środowiska przyrodniczego prowadzony przez różne instytucje.

W gminach należących do Partnerstwa ZIT Gniezno monitoring jakości środowiska realizowany jest przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu.

Monitoring efektów realizacji założeń Strategii powinien obejmować wskaźniki presji na środowisko i stanu środowiska, a także wskaźniki społeczno-ekonomiczne.

Wskaźniki stanu środowiska i zmiany presji na środowisko (powinny być monitorowane raz w roku):

- stan jakości powietrza atmosferycznego – wielkość emisji zanieczyszczeń ze źródeł grzewczych i komunikacyjnych do atmosfery;
- jakość wód stojących, płynących i podziemnych, jakość wody do picia oraz spełnienie przez wszystkie te rodzaje wód wymagań jakościowych obowiązujących w Unii Europejskiej;
- uciążliwość hałasu, przede wszystkim komunikacyjnego – mierzona jako liczba mieszkańców narażonych na ponadnormatywne poziomy hałasu.

Wskaźniki społeczno-ekonomiczne:

- poprawa stanu zdrowia obywateli, mierzona przy pomocy takich mierników, jak długość życia, spadek umieralności niemowląt, spadek zachorowalności.

Podstawowy monitoring, który został ujęty w Strategii będzie odbywał się co roku poprzez:

- opis stanu realizacji zaplanowanych zadań z podaniem informacji o rzeczowym i finansowym postępie poszczególnych zadań, możliwościach finansowania zadań nierozpoczętych, problemach i pojawiających się ryzykach organizacyjnych i technicznych w realizacji zadań,
- wykazanie zrealizowanych wskaźników produktu i rezultatu poszczególnych projektów strategicznych,
- monitorowanie wskaźników celów strategicznych.

Nadzór nad wdrażaniem, monitoringiem oraz ewaluacją strategii pełniła będzie Rada Partnerstwa. Z kolei do procesu monitorowania powołany zostanie Zespół Monitorujący. Rada Partnerstwa będzie powoływała Zespół Monitorujący najpóźniej w pierwszym miesiącu

każdego roku w celu opracowania raportu z monitoringu za rok ubiegły. Raport z realizacji zadań za rok poprzedni powinien powstać do końca marca roku następnego. Kwestie dotyczące monitorowania projektów zostaną również doprecyzowane w porozumieniu między Związkiem ZIT, a Instytucją Zarządzającą programem FEWP.